

NVAO • NEDERLAND

TOETS NIEUWE OPLEIDING

HBO BACHELOR RECHTEN

Hogeschool Tio

BEKNOPT ADVIESRAPPORT

16 juli 2020

1 Kwaliteitstoets

De toets nieuwe opleiding is een kwaliteitstoets. Een procedure toets nieuwe opleiding (TNO) is een *plan*beoordeling. Een panel van deskundigen toetst de kwaliteit van de nieuwe opleiding tijdens een locatiebezoek aan de universiteit of hogeschool. Een discussie tussen 'peers' vormt de basis van de beoordeling en resulteert in een adviesrapport. De inhoud van de opleiding, de toetsing en de studeerbaarheid komen expliciet aan de orde.

Als gevolg van de beperkende omstandigheden door COVID-19 geldt voor deze kwaliteitstoets een tijdelijke en versnelde NVAO-procedure.

De Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) neemt een accreditatiebesluit op basis van het paneladvies. Dit besluit kan positief, positief onder voorwaarden of negatief zijn. Als het besluit positief of positief onder voorwaarden is, mag de nieuwe opleiding starten. De instelling heeft daarmee het recht om een wettelijk erkend diploma af te geven aan studenten die de opleiding voltooien.

Dit beknopte adviesrapport bevat de belangrijkste uitkomsten van de toetsing door het panel. Een volledig adviesrapport met de bevindingen en overwegingen van het panel is ook beschikbaar. Op basis van het volledige rapport neemt de NVAO een accreditatiebesluit. De NVAO publiceert beide rapporten op haar website.¹

Meer informatie over de NVAO-werkwijze en de (tijdelijke) TNO-procedure is te vinden op www.nvao.net.

2 Panel

Samenstelling

1. Eric van de Luytgaarden (voorzitter), lector en bijzonder hoogleraar Preventive Law, Zuyd Hogeschool en Maastricht University;
2. An-Katrien van Rensbergen, opleidingshoofd en lector Rechtspraktijk, Karel de Grote Hogeschool te Antwerpen;
3. Roland van der Poel, directeur Associate Degrees Academie Roosendaal;
4. Assia Benatil, Legal & Integrity Assistant bij ABB Power Grids The Netherlands B.V. te Rotterdam, alumnus hbo-rechten;
5. Akash Hanoeman (student-lid), student HBO Bedrijfskunde Avans Hogeschool en student bachelor Communicatie en Informatiewetenschappen Tilburg University.

Ondersteuning

- Reinier Gerritzen, secretaris
- Chantal Verwey, NVAO-beleidsmedewerker en procescoördinator

Locatiebezoek: Digitaal via MS Teams, 6 juli 2020

¹ <https://www.nvao.net/nl/besluiten>

3 Oordeel

Het NVAO-panel oordeelt positief over de kwaliteit van de opleiding hbo-Rechten van Hogeschool Tio. De beoogde opleiding hbo-Rechten is vormgegeven op basis van de onderwijsvisie (persoonlijk, excellent en ondernemend) en het onderscheidende onderwijsconcept van Tio beoogt studenten in drie of vier jaar op te leiden tot ondernemende hbo-juristen voor een brede juridische context.

Het profiel van de opleiding onderscheidt zich ten opzichte van andere hbo-Rechtenopleidingen door de inrichting conform de unieke onderwijspropositie van Hogeschool Tio en door zich te richten op het opleiden van de ondernemende hbo-jurist. De beoogde leerresultaten zijn vanuit de landelijke eisen vertaald naar de eigen opleiding en worden op het juiste niveau aangeboden en afgetoetst. Het praktijkgerichte onderwijsprogramma is strak opgezet en is inhoudelijk passend bij het profiel van de opleiding. Hier ligt wel nog ruimte voor verdere ontwikkeling om in samenspraak met het werkveld de ondernemende kleur meer terug te laten komen in het programma.

Het programma wordt uitgevoerd door vakdeskundige en didactisch bekwame docenten met veel praktijkervaring. De kleinschaligheid, persoonlijke aandacht en individuele begeleiding zijn sterke punten. Ook de faciliteiten van Hogeschool Tio zijn goed. De opleiding heeft veel aandacht voor kwaliteitszorg en realiseert daarmee haar kernwaarde van excellent onderwijs. Het toetsstelsel is degelijk, valide en betrouwbaar en de verschillende commissies vervullen hun rol hierin naar behoren.

4 Sterke punten

Het panel constateert de onderstaande sterke punten:

1. Studentgerichtheid – De opleiding verzorgt intensief onderwijs in kleine groepen en realiseert op deze wijze veel individuele aandacht voor elke student.
2. Docenten – De opleiding beschikt over inhoudelijk deskundige en didactisch bekwame docenten met veel praktijkervaring voor wie een uitstekend opleidingsaanbod beschikbaar is om zich (didactisch) verder te ontwikkelen.
3. Praktijkgericht – De verschillende stages, integrale projecten en de (actuele) praktijkervaring van de docenten geven de opleiding een zeer praktijkgericht karakter.
4. Kwaliteit van het onderwijs – Het kwaliteitsbeleid en de aansturing hiervan vanuit het management stellen de opleiding in staat het speerpunt van de kwaliteit van het onderwijs waar te maken.
5. Toetsing – Door zowel in (kennis)vakken als in projecten veel te toetsen waarborgt de opleiding dat studenten uiteindelijk aan alle leeruitkomsten en competenties voldoen.

5 Aanbevelingen

Met het oog op de verdere ontwikkeling van de opleiding doet het panel een aantal aanbevelingen. Deze aanbevelingen doen geen afbreuk aan het positieve oordeel over de kwaliteit van de opleiding.

1. Aansluiting werkveld – Zoek verder aansluiting met het brede juridische werkveld om zo het Hogeschool Tio-profiel van de ondernemende hbo-jurist en de uitstroommogelijkheden verdere kleur, focus en invulling te geven. Breid de werkveldadviescommissie uit met een bredere vertegenwoordiging van het juridische werkveld, bijvoorbeeld vertegenwoordigers van financiële instellingen. Benoem ook afgestudeerde hbo-juristen hierin. Overweeg om sessies met opleiding, werkveld én studenten te organiseren.
2. Profiel en programma – Vertaal dit zich steeds verder ontwikkelende profiel van de ondernemende hbo-jurist door in het programma naar passende inhoudelijke keuzes en een toepasselijk aanbod van (juridische) vaardigheden.

6 Hoe gaat het verder?

De NVAO neemt een accreditatiebesluit nieuwe opleiding op basis van het volledige adviesrapport van het panel. Dit besluit heeft een geldigheidsduur van zes jaar. Na accreditatie valt de nieuwe opleiding onder de gewone accreditatieprocedure voor bestaande opleidingen. De NVAO publiceert het besluit samen met het volledige rapport op haar website. Ook een beknopte versie van het adviesrapport is beschikbaar.²

Het interne systeem van kwaliteitszorg van de universiteit of hogeschool voorziet in passende vervolgacties die verzekeren dat de instelling de eigen visie op goed onderwijs realiseert. Een belangrijke bijdrage leveren de onderwijsvisitaties van opleidingen en diverse tussentijdse 'peer reviews'. Bij de volgende visitatie zal de opleiding terugkoppelen over wat zij met de aanbevelingen van het panel heeft gedaan. Deze verbeteracties krijgen ook een plek in het volgende adviesrapport. Meer informatie daarover staat op de website van de instelling.³

² <https://www.nvao.net/nl/besluiten>

³ <https://www.tio.nl/>

7 Summary

The outcome of the initial accreditation of the Bachelor of Laws of Tio University of Applied Sciences is positive. The Accreditation Organisation of the Netherlands and Flanders (NVAO) organised a peer review and convened a panel of experts visiting the institution via MS Teams on July 6, 2020.

The profile of this program distinguishes itself from other Bachelor in Laws-programs by the design it based on the unique educational view of Tio University of Applied Sciences and by its focus on educating lawyers with an entrepreneurial mindset.

The intended learning outcomes are derived from the national requirements and translated into five Tio-domains. These Tio-learning outcomes are defined and assessed on the appropriate level. The practice-oriented education program is well structured and its content fits the profile of the program. However, in this area there is still room for further development. The panel recommends Tio to consult a broad range of representatives from the professional field to strengthen the emphasis on the entrepreneurial outset of the program.

The program is carried out by competent teachers with ample practical experience. Other strong points are the small groups in which students are taught and the personal attention and individual guidance. The student facilities of Tio University of Applied Sciences are good and the excellent quality assurance program enables Tio to realize its core value of excellent education. The assessment system is valid and reliable and the various committees fulfil their role adequately.

Further information about NVAO and the quality assurance system in the Netherlands can be found on www.nvao.net. For more information on Tio University of Applied Sciences see the university's website.⁴

⁴ <https://www.tio.nl/en/>

NVAO • NEDERLAND

TOETS NIEUWE OPLEIDING

HBO BACHELOR RECHTEN

Hogeschool Tio

ADVIESRAPPORT
16 juli 2020

Inhoud

1	Procedure TNO	3
2	Nieuwe opleiding	4
2.1	Algemene gegevens	4
2.2	Profiel	4
2.3	Panel	4
3	Oordeel.....	5
4	Sterke punten	6
5	Aanbevelingen	7
6	Beoordeling	8
6.1	Standaard 1: Beoogde leerresultaten	8
6.2	Standaard 2: Programma; oriëntatie	10
6.3	Standaard 3: Programma; inhoud	12
6.4	Standaard 4: Programma; leeromgeving	13
6.5	Standaard 5: Instroom	14
6.6	Standaard 6: Personeel	14
6.7	Standaard 7: Voorzieningen	15
6.8	Standaard 8: Begeleiding	15
6.9	Standaard 9: Kwaliteitszorg	16
6.10	Standaard 10: Toetsing	17
6.11	Graad en CROHO-onderdeel	19

1 Procedure TNO

Het succesvol doorlopen van een procedure toets nieuwe opleiding (TNO) is een voorwaarde voor erkenning door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO). Pas na deze kwaliteitstoets kan de instelling de bij de opleiding behorende wettelijk beschermde getuigschriften of diploma's afgeven.

De procedure voor een nieuwe opleiding is iets anders dan voor bestaande opleidingen die al zijn geaccrediteerd. Een TNO is een *plan*beoordeling. Na accreditatie valt ook de nieuwe opleiding onder de reguliere accreditatieprocedure.

Een NVAO-panel van deskundigen toetst de kwaliteit van de nieuwe opleiding tijdens een locatiebezoek aan de universiteit of hogeschool. Een discussie tussen *peers* vormt de basis van de beoordeling en resulteert in een adviesrapport. Informatie over de invulling van het locatiebezoek en een overzicht van het bestudeerde materiaal zijn opvraagbaar bij de NVAO.

De beoordeling is gebaseerd op de standaarden zoals beschreven in het Beoordelingskader voor de uitgebreide toets nieuwe opleiding van de NVAO (Stcrt. 2019, nr. 3198). Over de standaarden geeft het panel een gemotiveerd oordeel op een driepuntsschaal: voldoet, voldoet ten dele of voldoet niet. Vervolgens geeft het panel een gemotiveerd eindoordeel over de kwaliteit van de opleiding, ook op een driepuntsschaal: positief, positief onder voorwaarden, of negatief.

Dit adviesrapport bevat de bevindingen, overwegingen en oordelen van het panel alsook de sterke punten en aanbevelingen. Op basis van dit rapport neemt de NVAO een accreditatiebesluit. Een beknopt adviesrapport is eveneens beschikbaar. De NVAO publiceert beide rapporten.¹

Als gevolg van de beperkende omstandigheden door COVID-19 geldt voor deze toetsing een tijdelijke en versnelde NVAO-procedure.

Meer informatie over de NVAO-werkwijze en de (tijdelijke) TNO-procedure is te vinden op www.nvao.net.

¹ <https://www.nvao.net/nl/besluiten>.

2 Nieuwe opleiding

2.1 Algemene gegevens

Instelling	: Hogeschool Tio
Opleiding	: Rechten
Variant(en)	: voltijd
Graad	: bachelor of laws
Locatie(s)	: Amsterdam, Eindhoven, Hengelo, Rotterdam, Utrecht
Studieomvang	: 240 EC ²
CROHO ³ -onderdeel	: recht

2.2 Profiel

Hogeschool Tio is een particuliere onderwijsinstelling die hbo- en mbo-opleidingen aanbiedt op de gebieden hospitality, toerisme, business en commerciële economie. Hogeschool Tio wil zich onderscheiden door studenten persoonlijk, excellent en ondernemend onderwijs te bieden. Per studiejaar 2020-2021 bereidt de instelling het aanbod van opleidingen uit om gewenste groei te kunnen realiseren. Deze aanvraag is onderdeel van dit voornemen.

De beoogde opleiding hbo-Rechten is vormgegeven op basis van de onderwijsvisie en het onderscheidende onderwijsconcept van Tio, duurt in principe drie jaar en beoogt studenten op te leiden tot ondernemende hbo-juristen voor een brede juridische context.

2.3 Panel

Samenstelling

1. Eric van de Luytgaarden (voorzitter), lector en bijzonder hoogleraar Preventive Law, Zuyd Hogeschool en Maastricht University;
2. An-Katrien van Rensbergen, opleidingshoofd en lector Rechtspraak, Karel de Grote Hogeschool te Antwerpen;
3. Roland van der Poel, directeur Associate Degrees Academie Roosendaal;
4. Assia Benatil, Legal & Integrity Assistant bij ABB Power Grids The Netherlands B.V. te Rotterdam, alumnus hbo-rechten;
5. Akash Hanoeman (student-lid), student HBO Bedrijfskunde Avans Hogeschool en student bachelor Communicatie en Informatiewetenschappen Tilburg University.

Ondersteuning

- Reinier Gerritzen, secretaris
- Chantal Verwey, NVAO-beleidsmedewerker en procescoördinator

Locatiebezoek

Digitaal via MS Teams, 6 juli 2020

² European Credits.

³ Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs.

3 Oordeel

Het NVAO-panel oordeelt positief over de kwaliteit van de opleiding hbo-bachelor-Rechten⁴ van Hogeschool Tio. De opleiding voldoet aan alle standaarden van het NVAO-kader voor de uitgebreide toetsing.

Het profiel van de opleiding onderscheidt zich ten opzichte van andere hbo-bachelor-Rechtenopleidingen door de inrichting conform de unieke onderwijspropositie van Hogeschool Tio en door zich te richten op het opleiden van de ondernemende hbo-jurist. De beoogde leerresultaten zijn vanuit de landelijke eisen vertaald naar de eigen opleiding en worden op het juiste niveau aangeboden en afgetoetst.

Het praktijkgerichte onderwijsprogramma is strak opgezet en is inhoudelijk passend bij het profiel van de opleiding. Hier ligt wel nog ruimte voor verdere ontwikkeling om in samenspraak met het werkveld de ondernemende kleur meer terug te laten komen in het programma.

Het programma wordt uitgevoerd door vakdeskundige en didactisch bekwame docenten met veel praktijkervaring. De kleinschaligheid, persoonlijke aandacht en individuele begeleiding zijn sterke punten. Ook de faciliteiten van Hogeschool Tio zijn goed.

De opleiding heeft veel aandacht voor kwaliteitszorg en realiseert daarmee haar kernwaarde van excellent onderwijs. Het toetsstelsel is degelijk, valide en betrouwbaar en de verschillende commissies vervullen hun rol hierin naar behoren.

Standaard	Oordeel
1 Beoogde leerresultaten	voldoet
2 Programma; oriëntatie	voldoet
3 Programma; inhoud	voldoet
4 Programma; leeromgeving	voldoet
5 Instroom	voldoet
6 Personeel	voldoet
7 Voorzieningen	voldoet
8 Begeleiding	voldoet
9 Kwaliteitszorg	voldoet
10 Toetsing	voldoet
Eindoordeel	positief

⁴ Hogeschool Tio noemt de opleiding in het informatiedossier de opleiding "hbo-Rechten". Om het onderscheid met de opleiding Ad-rechten (tevens hbo-niveau) duidelijk te houden, wordt in het vervolg van deze rapportage gesproken over de opleiding hbo-bachelor-Rechten.

4 Sterke punten

Het panel constateert de onderstaande sterke punten:

1. Studentgerichtheid – De opleiding verzorgt intensief onderwijs in kleine groepen en realiseert op deze wijze veel individuele aandacht voor elke student.
2. Docenten – De opleiding beschikt over inhoudelijk deskundige en didactisch bekwame docenten met veel praktijkervaring voor wie een uitstekend opleidingsaanbod beschikbaar is om zich (didactisch) verder te ontwikkelen.
3. Praktijkgericht – De verschillende stages, integrale projecten en de (actuele) praktijkervaring van de docenten geven de opleiding een zeer praktijkgericht karakter.
4. Kwaliteit van het onderwijs – Het kwaliteitsbeleid en de aansturing hiervan vanuit het management stellen de opleiding in staat het speerpunt van de kwaliteit van het onderwijs waar te maken.
5. Toetsing – Door zowel in (kennis)vakken als in projecten veel te toetsen waarborgt de opleiding dat studenten uiteindelijk aan alle leeruitkomsten en competenties voldoen.

5 Aanbevelingen

Met het oog op de verdere ontwikkeling van de opleiding doet het panel een aantal aanbevelingen. Deze aanbevelingen doen geen afbreuk aan het positieve oordeel over de kwaliteit van de opleiding.

1. Aansluiting werkveld – Zoek verder aansluiting met het brede juridische werkveld om zo het Hogeschool Tio-profiel van de ondernemende hbo-jurist en de uitstroommogelijkheden verdere kleur, focus en invulling te geven. Breid de werkveldadviescommissie uit met een bredere vertegenwoordiging van het juridische werkveld, bijvoorbeeld vertegenwoordigers van financiële instellingen. Benoem ook afgestudeerde hbo-juristen hierin. Overweeg om sessies met opleiding, werkveld én studenten te organiseren.

2. Profiel en programma – Vertaal dit zich steeds verder ontwikkelende profiel van de ondernemende hbo-jurist door in het programma naar passende inhoudelijke keuzes en een toepasselijk aanbod van (juridische) vaardigheden.

6 Beoordeling

6.1 Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Oordeel

Voldoet

Bevindingen en overwegingen

Profiel

Uit het informatiedossier en de gesprekken blijkt dat de opleiding hbo-bachelor-Rechten van Hogeschool Tio studenten beoogt op te leiden tot ondernemende hbo-juristen, die in staat zijn met een open mind te excelleren in een brede juridische context. De opleiding geeft aan geen specifieke keuze te maken voor een bepaald uitstroomprofiel of een bepaald deel van het werkveld.

De opleiding wil zich onderscheiden door de Tio-visie op onderwijs en de kernwaarden persoonlijk, excellent en ondernemend toe te passen op deze nieuwe opleiding om zo een uniek product neer te zetten. De eigen kleur komt met name terug in de focus op de ondernemende houding. Dit past volgens het panel bij hogeschool Tio en bij de doelgroep, veelal jonge studenten met ondernemende ouders.

Het panel kan deze redenering volgen en is van mening dat de instelling hiermee de basis heeft gelegd voor een onderscheidende profilering in het bestaande uitgebreide landschap van hbo-bachelor-Rechten-opleidingen.

Leerresultaten

Om dit profiel vorm te geven heeft de opleiding een eigen competentieprofiel opgesteld met bijbehorende leerresultaten waarbij het "Landelijk beroeps- en opleidingsprofiel HBO-Rechten 2025" als uitgangspunt heeft gediend.

Om tot het eigen competentieprofiel te komen heeft de opleiding een vertaalslag gemaakt van de vijf competenties uit het landelijk profiel (Analyseren, Adviseren, Belangen behartigen, Beslissen, Organiseren) met de bijbehorende leeruitkomsten en de hbo-bachelorstandaarden (gedegen theoretische basis, onderzoekend vermogen, professioneel vakmanschap en beroepsethiek/maatschappelijke oriëntatie).

Deze zijn vertaald naar vijf Tio-domeinen, een format dat voor alle Tio-opleidingsprofielen geldt:

1. Juridisch advies
2. Recht en Ondernemen
3. Publiekrecht
4. Praktijkgericht onderzoek
5. (Interculturele) communicatie

Daarnaast heeft de opleiding in lijn met de Tio-visie drie Business Skills geformuleerd namelijk:

1. Ondernemend
2. Open mind
3. Excellent

De leeruitkomsten uit het landelijke profiel zijn geclusterd naar deze Tio-domeinen en Business Skills en zijn vervolgens uitgewerkt in programmaleeruitkomsten (PLO's) en Business Skills-leeruitkomsten (BSL's) die de opleiding de eigen kleur geven. In het informatiedossier zit een uitgebreide tabel die deze vertaalslag inzichtelijk maakt.

Wat het panel betreft is deze vertaalslag duidelijk en herleidbaar doorgevoerd en sluit het Tio-competentieprofiel aan bij de landelijke competenties.

Niveau

Ook voor het niveau is het "Landelijk beroeps- en opleidingsprofiel HBO-Rechten 2025" het vertrekpunt voor de opleiding. Hierin worden de vijf hbo-rechten competenties en vier hbo-bachelorstandaarden gekoppeld aan de Dublin Descriptoren op bachelor-niveau en het Europees Kwalificatieraamwerk (EQF).

De opleiding heeft deze landelijke competenties en standaarden vertaald naar eigen leeruitkomsten met niveaubeschrijvingen. Uit het informatiedossier blijkt dat de opleiding drie niveaus hanteert:

- Operationeel - Niveau 1
- Tactisch - Niveau 2, Associate degree (NLQF5 / EQF5)
- Management - Niveau 3, bachelor (EQF5 / NLQF6)

Om het onderscheid in deze niveaus verder te operationaliseren, werkt de opleiding met het AuCom-model (Bulthuis 2012). De mate van verwachte zelfstandigheid en complexiteit van de taak differentieert op welk niveau aan een leeruitkomst wordt gewerkt.

De drie niveaus en AuCom zijn in het informatiedossier gecombineerd vervat in een tabel waarin het uiteindelijke bachelor-niveau wordt verantwoord. Vervolgens heeft de opleiding een schematisch opleidingsprofiel overlegd waarin voor elk van de vijf Tio-domeinen en voor de drie Business Skills is vastgelegd op welke wijze het eindniveau voor de onderliggende PLO's is bepaald. De opleiding zet het uitgebreide kwaliteitszorgsysteem (zie standaard 9) in om de leerresultaten periodiek te evalueren.

Het panel vindt dat de opleiding de landelijke niveaubeschrijvingen helder heeft vertaald naar de eigen opleiding en het eindniveau correct en duidelijk heeft beschreven.

Actuele eisen uit het (internationale) werkveld

In het informatiedossier en de gesprekken komen verschillende manieren naar voren waarop de opleiding heeft geborgd dat wordt voldaan aan de eisen die het werkveld aan een afgestudeerde hbo-jurist stelt.

Ten eerste heeft de opleiding zich zoals eerder beschreven gebaseerd op het "Landelijk beroeps- en opleidingsprofiel HBO-Rechten 2025" dat gevalideerd is met het werkveld. Daarnaast heeft de instelling bij het maken van de plannen voor deze opleiding de (opleidingsoverstijgende) werkveldadviescommissie geraadpleegd. Hierin zijn meerdere juristen (met name advocaten) vertegenwoordigd en nemen vertegenwoordigers van organisaties deel die bedrijfsjuristen in dienst hebben. Het panel heeft notulen van deze vergaderingen ingezien en enkele van de betreffende leden gesproken waaruit blijkt dat deze

afstemming inderdaad heeft plaatsgevonden. Tot slot zijn de docenten van de reeds bestaande vakgroep Rechten betrokken bij de ontwikkeling van de opleiding en heeft men geput uit de ruime praktijkervaring die vele docenten meebrengen.

Het panel concludeert op basis van voorgaande dat de opleiding voldoet aan deze standaard. De opleiding onderscheidt zich voldoende van andere rechtenopleidingen en heeft het eigen profiel vertaald naar heldere eigen leerresultaten met een duidelijk niveaubeschrijvingen.

Het panel is van mening dat de afstemming van de leerresultaten met het werkveld voor nu voldoende heeft plaatsgevonden. Wel doet het panel de aanbeveling om de werkveldadviescommissie uit te breiden met een bredere vertegenwoordiging van het juridische werkveld, bijvoorbeeld vertegenwoordigers van financiële instellingen, en dat ook afgestudeerde hbo-juristen hierin zitting zullen nemen. Het panel geeft ook ter overweging mee om sessies met opleiding, werkveld én studenten te organiseren.

6.2 Standaard 2: Programma; oriëntatie

Het programma maakt het mogelijk om passende (professionele of academische) onderzoeks- en beroepsvaardigheden te realiseren.

Oordeel

Voldoet

Bevindingen en overwegingen

Opbouw

De opleiding wordt aangeboden in twee varianten: in drie jaar met 80 EC per studiejaar en in vier jaar met 60 EC per jaar. Het programma is opgebouwd vanuit de vijf Tio-domeinen. Ieder domein is onderverdeeld in leerlijnen, bijvoorbeeld Publiekrecht en Onderzoek. In het onderwijsprogramma worden kennis en vaardigheden eerst in een groot aantal losse vakken van circa 2-4 EC's behandeld en afgetoetst. Vervolgens passen studenten deze kennis en vaardigheden in integrale projecten meer praktijkgericht toe. Deze integrale projecten betreffen zowel projecten "op school" als de stages en het afstuderen. Per domein is aangegeven welk integrale project daarmee correspondeert. De Business Skills komen in alle domeinen terug en zijn ook onderdeel van de integrale projecten.

Het panel kan zich vinden in de opbouw van het programma. De keuze voor kleine theorievakken uitgevoerd door vakspecialisten in combinatie met toepassing in de integrale projecten is consequent doorgevoerd. Er zit een duidelijke opbouw in het niveau van de vakken gedurende de leerjaren. De gesprekken met de opleiding hebben het panel ervan overtuigd dat de studielast van 80EC voor studenten ambitieus maar haalbaar is, mede door de intensieve begeleiding en omdat de zomermaanden worden benut voor de stages.

Inhoud van het programma

In lijn met het opleidingsprofiel kiest de opleiding ervoor om studenten een breed palet aan publiek- en privaatrechtelijke vakken aan te bieden. Ook internationaal- en Europees recht komen aan bod. Daarnaast is er aandacht voor Bedrijfseconomie en Financiële Administratie.

In de leerlijn Juridisch advies is wat het panel betreft ruim voldoende aandacht voor relevante juridische vaardigheden waaronder juridisch schrijven, juridische informatieve vaardigheden

en pleiten. Ook aan projectmanagement wordt aandacht besteed. In de leerlijn (interculturele) communicatieve vaardigheden is ruim aandacht voor communicatieve vaardigheden zoals gespreks- en adviesvaardigheden en presenteren en in de modules professionele ontwikkeling komen thema's rondom reflectie en arbeidsmarktbenadering aan bod.

Wat het panel betreft is het programma helder en het kan de opleiding volgen in de keuzes die zijn gemaakt. Wel vindt het panel dat de eigen kleur van de ondernemende jurist nog meer kan doorklinken in het programma, bijvoorbeeld door in samenspraak met het werkveld bepaalde inhoudelijke keuzes te maken en/of de Tio-Business Skills verder door te vertalen naar de (meer privaatrechtelijke) juridische praktijk. Het panel constateert verder een incongruentie in de juridische vakken. De publiekrechtelijke vakken zijn inhoudelijk en onderwijskundig kwalitatief goed neergezet. Dit is echter niet diezelfde mate terug te zien in de privaatrechtelijke vakken. Het panel geeft de opleiding ter overweging mee om de privaatrechtelijke vakken inclusief voorgeschreven literatuur nog eens onder de loep te nemen, ook met het oog op de ondernemende/commerciële profilering.

Onderzoek

Onderzoeksvaardigheden worden in een apart domein aangeboden door middel van verschillende onderzoeksvakken waaronder Methoden & Technieken en Data-analyse. Ook in andere onderdelen zoals (integrale) projecten en stages wordt een beroep gedaan op het onderzoekend vermogen van de student. De onderzoekscomponent is hiermee voldoende geborgd in het programma. Het panel geeft de opleiding wel ter overweging mee om zich in de vakken naast de nu voorgeschreven meer algemene onderzoekstheorie ook te richten op specifiek voor de hbo-jurist relevante onderzoeksvaardigheden. Hiervoor is ook literatuur beschikbaar.

Stages en afstudeerproject

Uit het informatiedossier en de gesprekken blijkt dat de stages een belangrijk onderdeel vormen van het curriculum. De student loopt aan het einde van het eerste en het tweede jaar gedurende 13 weken stage, goed voor een totale studielast van 40 EC. De eerste stage is operationeel van aard (niveau 1). De tweede stage is tactisch van aard (niveau 2) en dan moet ook een (onderzoeks)opdracht worden gedaan. Deze opdracht is wel meer algemeen van aard. Het panel geeft de opleiding ter overweging mee deze meer juridisch in te steken. De gang van zaken rondom de stage is vastgelegd in de Stagehandleiding welke door het panel is ingezien. Studenten studeren af op een individueel afstudeerproject waarin ze een praktijkgericht onderzoek doen dat resulteert in een beroepsproduct. De eindwerken van een selectie van integrale projecten vormt een portfolio van eindwerken. Een verantwoording van de keuzeruimte is hier een verplicht onderdeel van.

Vrije keuzeruimte

Studenten hebben veel vrije keuzeruimte, circa 42% van de studie (100 EC). Deze vult de student in door de keuze voor waar de stages en het afstudeerproject zullen worden volbracht. Verder volgt de student een minor naar keuze. De instelling kiest hier voor een aanbod van verbredende, niet juridische minoren binnen Hogeschool Tio maar er zijn ook andere keuzes mogelijk zoals een uitwisseling met een buitenlandse partnerinstelling. Tot slot is er een extra vrije keuzeruimte van 4EC in het eerste en 2EC in het tweede jaar en is er nog de mogelijkheid om extra keuzevakken te volgen zoals een taal.

Internationalisering

Uit de informatie van de opleiding blijkt dat Hogeschool Tio een internationaal georiënteerde instelling is. Voor de studenten van deze opleiding uit dit zich met name in bepaalde (internationaalrechtelijke) vakken en de leerlijn (interculturele) communicatie. Ook tijdens de studiereis in het derde jaar en de omgang met buitenlandse studenten die Tio verwelkomt, ervaart de student internationale dynamieken. Een internationale stage behoort tot de mogelijkheden, maar is gezien het specifieke Nederlandse karakter van de opleiding geen verplichting. De internationale component is wat het panel betreft voldoende aanwezig.

Praktijkgerichtheid

De opleiding heeft wat het panel betreft een zeer praktijkgericht karakter. De onderbouwing hiervoor ligt ten eerste in de praktijkgerichte integrale projecten, de stages aan het einde van elk studiejaar en de projectweken. Daarnaast hebben veel vakken praktijkgerichte cases, tentamens en praktijkopdrachten. Tevens is in het programma de ruimte gecreëerd voor bedrijfsbezoeken, gastcolleges en masterclasses. Tot slot wordt het onderwijs ontwikkeld en verzorgd door docenten met een ruime praktijkervaring waardoor nieuwe actuele ontwikkelingen en cases ingebracht worden in het lesprogramma.

Het panel is van mening dat bovenstaande bevindingen en overwegingen leiden tot de conclusie dat de opleiding een strak opgezet en studeerbaar programma met veel keuzeruimte heeft ontworpen dat de student in staat stelt de beoogde leeruitkomsten te bereiken. Het programma is consequent opgebouwd en voldoet qua inhoud en vaardigheden. Het panel doet de aanbeveling om de ondernemende profilering in samenspraak met het werkveld verder door te vertalen naar de inhoud van het programma.

6.3 **Standaard 3: Programma; inhoud**

De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde leerresultaten te bereiken.

Oordeel

Voldoet

Bevindingen en overwegingen

De opleiding heeft de landelijke competenties en bachelor-standaarden vertaald in de vijf Tio-domeinen (Juridisch advies, Recht en Ondernemen, Publiekrecht, Praktijkgericht onderzoek en (Interculturele) communicatie) en de drie Business skills (Ondernemen, Open mind en Excellent). Vervolgens zijn de landelijke leeruitkomsten vertaald naar de eigen opleiding en gekoppeld aan de Tio-domeinen en Business Skills. Dit leidt tot negen programmaleeruitkomsten (PLO) en zeven Business Skills-leeruitkomsten (BSL). Deze leeruitkomsten zijn gekoppeld aan de individuele vakken en projecten. De opleiding geeft in het toetsplan voor elk onderwijsonderdeel helder weer aan welke leeruitkomsten wordt gewerkt. Uit dit toetsplan blijkt ook dat alle leeruitkomsten meerdere malen aan bod komen en in het programma adequaat worden afgedekt.

In de studiewijzers van de vakken is de verdere vertaalslag gemaakt naar het onderwijs. In de door het panel bekeken studiewijzers is vastgelegd binnen welk domein en daaronder vallende leerlijn dit vak valt en is het niveau waarop wordt gewerkt beschreven. De leeruitkomsten worden consequent vertaald in meerdere concrete leerdoelen voor het

betreffende vak. Vervolgens wordt per week duidelijk gemaakt welke leerdoelen aan bod komen en welke lesdoelen bijdragen aan het behalen van deze leerdoelen.

Het panel vindt dat de opleiding de leerresultaten adequaat heeft vertaald in leerdoelen en dat de student in staat wordt gesteld om geleidelijk via de vakken de leeruitkomsten te bereiken. De door het panel bestudeerde toetsen en toetsmatrizen completeren het beeld dat alle leeruitkomsten consequent worden afgedekt en afgetoetst. De opleiding voldoet hiermee aan deze standaard.

6.4 **Standaard 4: Programma; leeromgeving**

De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde leerresultaten te bereiken.

Oordeel

Voldoet

Bevindingen en overwegingen

Uit het informatiedossier blijkt dat de opleiding in haar onderwijsvisie voor inrichting van de leeromgeving kiest voor een 'Leerdomeinenconcept'. Dit is in het programma onder meer terug te zien in dat studenten kennis en vaardigheden in kleine eenheden krijgen, verzorgd door docenten met specialistische kennis. Daarnaast worden kennis en vaardigheden geïntegreerd in de integrale projecten waar studenten in een realistische praktijksetting aan beroepsproducten werken. Communicatieve vaardigheden komen in veel onderdelen aan bod en ook aan professionele ontwikkeling wordt aandacht besteed. Deze visie op onderwijs is wat het panel betreft in het programma consequent doorgevoerd. In de verdere vormgeving van het onderwijs hanteert de opleiding volgens het informatiedossier de didactische uitgangspunten "persoonlijk & kleinschalig", "intensief onderwijs", "docenten uit de beroepspraktijk", "activerend en gevarieerd onderwijs", "contextspecifiek onderwijs", "incentives" en "blended learning".

Het panel ziet deze uitgangspunten duidelijk terug in het aan te bieden onderwijs. Het onderwijs wordt verzorgd in kleine groepen van maximaal 16 studenten voor theorievakken en 10 studenten voor praktijkvakken.

Docenten plaatsen de onderwerpen zo veel mogelijk in de (juridische) context. Het panel vindt het onderwijs praktijkgericht en er wordt veel gebruikt gemaakt van casuïstiek en actuele praktijkproblemen waarvoor de docenten kunnen putten uit eigen praktijkervaring.

In de lessen zetten docenten een breed scala aan activerende werkvormen in en het is Hogeschool Tio-beleid dat deze minimaal 50% van de lessen beslaan. Hiervoor zetten docenten ook digitale leermiddelen in zoals Kahoot, Mentimeter en bepaalde toepassingen van BlackBoard. Ook zijn docenten actief met blended learning. Door de huidige situatie met COVID-19 heeft Hogeschool Tio extra geïnvesteerd in blended learning. Die uitkomsten zijn veelbelovend voor de te starten opleiding. Het panel is dan ook positief over dit onderdeel.

De gesprekken met de docenten bevestigen het beeld dat de opleiding in de documentatie schetst. Het panel is zeer positief over de intensieve, activerende manier van lesgeven in kleine groepen door praktijkgerichte docenten. Op basis hiervan concludeert het panel dat de opleiding aan deze standaard voldoet.

6.5 Standaard 5: Instroom

Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.

Oordeel

Voldoet

Bevindingen en overwegingen

Uit het informatiedossier blijkt dat studenten kunnen instromen met een havo-, vwo- of mbo-diploma op niveau 4. De opleiding vereist dat studenten minimaal één keer op de vestiging moeten zijn geweest voordat ze worden aangenomen. Voor potentiële studenten die ouder dan 21 jaar zijn en niet aan de vereiste ingangseisen voldoen, is het behalen van een assessment inclusief motivatiebrief en intakegesprek noodzakelijk voor toelating.

Het panel vindt de toegangseisen realistisch en helder omschreven en waardeert dat de opleiding studenten eerst een keer wil zien voordat ze worden aangenomen. De opleiding voldoet hiermee aan deze standaard.

6.6 Standaard 6: Personeel

Het docententeam is gekwalificeerd voor de inhoudelijke en onderwijskundige realisatie van het programma en de omvang ervan is toereikend.

Oordeel

Voldoet

Bevindingen en overwegingen

Uit het informatiedossier blijkt dat Hogeschool Tio een duidelijk uitgewerkte set van functie-eisen heeft waaraan het (onderwijsgevend) personeel moet voldoen. Qua opleidingsniveau is er sinds enkele jaren een harde eis voor een mastertitel waardoor nagenoeg 95% van het docentencorps over een masterdiploma beschikt. Ook praktijkervaring is een essentiële voorwaarde. Dit resulteert in de vaststelling dat in studiejaar 2018-2019 83% van de docenten naast het docentschap een actieve beroepspraktijk had, wat het panel waardeert.

Per vak stelt de opleiding eisen aan inhoudelijke geschiktheid en actuele (internationale) praktijkervaring. Hiervoor zijn competentieprofielen per vak opgesteld waarin is vastgelegd over welke vakinhoud en werkervaring een docent moet beschikken om dat vak te mogen verzorgen. Deze eisen zijn wat het panel betreft duidelijk uitgewerkt.

Het panel is verder positief over het ruime aanbod van verplichte en facultatieve scholingsactiviteiten. Deze zijn vastgelegd in de Tio Academy Opleidingsgids die het panel heeft ingezien. Qua didactische kennis en vaardigheden stelt Hogeschool Tio per doelgroep bepaalde eisen. Bepaalde trainingen op het gebied van (activerend) lesgeven zijn voor alle docenten verplicht. Voor docenten die toets- en lesmateriaal ontwikkelen zijn trainingen verplicht gebaseerd op de leerdoelen van de Basiskwalificatie Didactische Bekwaamheid en/of Basiskwalificatie Examinering. Ook voor afgestudeerde coaches zijn er verplichte trainingen. Voor nieuwe docenten is voorzien in een verplichte driedaagse introductie cursus en vakinhoudelijke en didactische begeleiding door ervaren docenten. Verder benut de instelling verschillende meer collegiale vormen van deskundigheidsbevordering. Voorbeelden hiervan zijn kennisdeling tussen docenten en tevens zijn docenten verplicht om per studiejaar twee lesuren bij te wonen van een collega-docent en hiervan verslag te doen.

De instelling hanteert de norm dat maximaal 50% van het personeel in vaste dienst is, wat ook de actuele praktijkervaring bevordert. Dit leidt ertoe dat een deel van de docenten tijdelijke en/of kleinere aanstellingen hebben. Het panel is onder de indruk van de mate waarin ook deze docenten onderdeel zijn van het docententeam, onder meer door het stellen van eisen aan het bijwonen van (vakgroep)overleggen. Ook vindt het panel het sterk dat aan deze docenten dezelfde eisen qua didactische bekwaamheden worden gesteld waardoor ook voor deze groep de didactische kwaliteit is geborgd.

In de gesprekken is het door de opleiding geschetste beeld aan het panel bevestigd. Het panel meent dat de opleiding in lijn met de visie van Hogeschool Tio beschikt over een inhoudelijk deskundig en didactisch bekwaam docentencorps met veel praktijkervaring. Het “esprit de corps” is over de hele linie sterk. Het scholingsaanbod is uitstekend en de relatief hoge student/docentratio ondersteunt het uitgangspunt van kleinschaligheid.

Bovenstaande overwegingen leiden er wat het panel betreft toe dat de opleiding voldoet aan deze standaard. Het panel zou het wel toejuichen als (minimaal) één hbo-jurist onderdeel gaat uitmaken van het docentteam om de voeling met de doelgroep en de specifieke aard van dit deel van de juridische beroepskolom te versterken. Ook kan gedacht worden aan docent-stages in een hbo-omgeving.

6.7 Standaard 7: Voorzieningen

De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.

Oordeel

Voldoet

Bevindingen en overwegingen

Het panel heeft de instelling door de maatregelen rondom COVID-19 helaas niet kunnen bezoeken dus baseert zich op het informatiedossier en enkele toegestuurde video's die de aard van de voorzieningen en de sfeer weergeven. Hieruit blijkt dat hogeschool Tio vijf centraal gelegen vestigingen heeft en dat studenten op elke vestiging deze opleiding kunnen gaan volgen. Elke vestiging is conform de Tio-huisstijl ingericht en beschikt over een groot aantal kleine lokalen, themalokalen en een video-conferencinglokaal. Ook is voorzien in individuele studieplekken en stilteruimtes en faciliteert de instelling studenten met verschillende digitale voorzieningen waaronder BlackBoard, BUKU en online bibliotheek EBSCO. Studenten kunnen lid worden van de studentenvereniging Cognatio van Hogeschool Tio waarmee ze hun sociale contacten en netwerk kunnen uitbreiden. Studenten leren ook niet vakgebonden competenties zoals organiseren en samenwerken in deze vereniging.

Hoewel het panel de instelling niet heeft kunnen bezoeken, is de indruk over de voorzieningen positief. In lijn met de visie van Hogeschool Tio zijn goede faciliteiten gerealiseerd die het kleinschalige en intensieve onderwijs ondersteunen.

6.8 Standaard 8: Begeleiding

De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.

Oordeel

Voldoet

Bevindingen en overwegingen

Uit de informatie van de opleiding blijkt dat de studietoets een belangrijke actor is in de individuele begeleiding van studenten en het eerste aanspreekpunt voor de student is. Gedurende de opleiding houden student en studietoets intensief contact. In meerdere studietoetsgangsgesprekken per jaar komen onderwerpen als studieresultaten, motivatie, beroepsoriëntatie en keuzebegeleiding aan bod. De begeleiding wordt ondersteund door meerdere volgsystemen waaronder een tool waarin docenten elk semester de houdingsaspecten van de student beoordelen. Naast individuele begeleiding voorziet de opleiding ook in een uitgebreide informatievoorziening aan studenten en hun ouders via verschillende middelen waaronder een digitaal informatiesysteem en een schoolkrant. Het panel is positief over de inrichting van de begeleiding.

De studietoets is tevens ook de stagebegeleider van de student. In het dossier onderbouwt de opleiding deze keuze met het argument dat de studietoets de student goed kent en hem/haar dus optimaal kan begeleiden. De student is zelf verantwoordelijk voor het vinden van een stage, maar de opleiding biedt via begeleiding, events en het uitgebreide netwerk van (internationale) stageorganisaties ook veel ondersteuning. Dit netwerk wordt onderhouden en uitgebreid door de studietoetsen die tevens accountmanager zijn voor de stagebedrijven. In de gesprekken geeft de opleiding aan dat anticiperend op deze aanvraag het netwerk voor juridische stages ook is geactiveerd en uitgebreid. De studietoetsen bezoeken studenten tijdens de stage op hun stageadres, vaak ook als dit in het buitenland is (in 2019 is 86% van de studenten in het buitenland bezocht).

Tot slot heeft de opleiding in lijn met de onderwijsvisie veel aandacht voor maatwerk. Het beleid hieromtrent is gericht op excellentie, topsport, ondernemerschap en functiebeperkingen en is vastgelegd in het Handboek Maatwerk dat aan het panel ter beschikking is gesteld.

Het panel is van mening dat de individuele begeleiding goed is ingericht. De studietoetsen zijn hiervoor het belangrijkste aanspreekpunt, maar ook de docenten pakken hierin hun rol. Daarnaast bevordert de kleinschaligheid en het intensieve onderwijs dat de lijnen kort zijn en er ook ruimte is voor meer informele begeleidingsmomenten. De opleiding voldoet op basis van bovenstaande overwegingen aan deze standaard.

6.9 Standaard 9: Kwaliteitszorg

De opleiding kent een expliciete en breed gedragen kwaliteitszorg, bevordert de kwaliteitscultuur en is gericht op ontwikkeling.

Oordeel

Voldoet

Bevindingen en overwegingen

Hogeschool Tio toont in het informatiedossier duidelijk aan zich bewust te zijn van het feit dat de kwaliteit van het onderwijs van doorslaggevend belang is voor een particuliere, niet-bekostigde instelling. In lijn met dit bewustzijn heeft de instelling veel aandacht voor kwaliteitszorg.

De instelling en opleiding streven drie kwaliteitsdoelen na, namelijk: 1. voldoen aan wettelijke erkenningsvereisten, 2. klanttevredenheid en 3. tevredenheid van het werkveld. Het kwaliteitsbeleid is vastgelegd in het Beleidshandboek Kwaliteit (niet ingezien door het panel) en voldoet aan de NEN-EN-ISO-9001-normering. In dit kwaliteitsbeleid speelt naast, management en docenten, de afdeling Onderwijs & Kwaliteit een belangrijk rol.

Kern van het kwaliteitsbeleid is dat alles wordt gemeten. Elk aspect van de opleiding (vakken, studie jaren, stages, et cetera) wordt geëvalueerd. Hiervoor zet de instelling een breed palet aan verschillende meetinstrumenten in. De resultaten van de evaluaties zijn real-time beschikbaar voor docenten en worden periodiek aan studenten gecommuniceerd. De resultaten worden ook gebruikt om op allerlei manieren vergelijkingen (benchmarks) te maken tussen de vijf vestigingen van Tio om het kwaliteitsbewustzijn verder te vergroten.

De uitkomsten van de evaluaties leiden tot verbeteracties zowel op strategisch, tactisch als operationeel niveau. Conform de PDCA-cyclus worden deze verbeteracties uitgevoerd en later opnieuw geëvalueerd. De verslaglegging vindt volgens het informatiedossier plaats via een "Onderwijsjaarverslag" (niet ingezien door het panel) waarin alle bevindingen gedetailleerd zijn weergegeven. Verantwoordelijkheid voor het kwaliteitsbeleid ligt centraal bij het managementteam en de afdeling Onderwijs & Kwaliteit (manager kwaliteit en informatiemanager) en decentraal bij de kernteams bestaande uit vestigingsmanagers, docenten en stafleden. De kwaliteit van het onderwijs komt tevens aan bod in verschillende overleggremia zoals de Raad van Onderwijs Advies, curriculumcommissie, vakgroepoverleggen en opleidingscommissie.

Het panel is onder de indruk van het kwaliteitszorgsysteem van Hogeschool Tio en concludeert dat de opleiding voldoet aan deze standaard. Uit de gesprekken met de docenten blijkt voor het panel duidelijk dat de beschreven kwaliteitscultuur ook in de praktijk zo leeft en dat het kwaliteitssysteem conform het beleid en de PDCA-cyclus worden uitgevoerd. Met de nadruk op alles meten, is de insteek zeer kwantitatief. Het panel geeft de opleiding ter overweging mee om ook de kwalitatieve kant voldoende ruimte te geven. Bijvoorbeeld door na afloop van een semester de uitkomsten van evaluaties met de studenten en docenten gezamenlijk te bespreken, input hierop te vragen en periodiek terug te koppelen wat met deze feedback is gedaan.

6.10 Standaard 10: Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Oordeel

Voldoet

Bevindingen en overwegingen

Toetssysteem

Uit het Onderwijs- en Examenreglement en informatiedossier komt naar voren dat het toetssysteem van de opleiding onderscheid maakt tussen het toetsen op het niveau van leerdoelen en het niveau van competenties (domeinen). Leerdoelen worden in de vakken afgetoetst. Competenties worden op eindniveau afgetoetst in de verschillende integrale projecten, waaronder stage en afstuderen. Navraag bij de opleiding leert dat formatieve toetsing met name in de lessen plaatsvindt (bijvoorbeeld met quizen) en in de vorm van

proeftentamens wordt ingevuld en dat de “constructive alignment” van onderwijsonderdelen geborgd wordt in een jaarlijkse cyclus voor onderwijsontwikkeling die wordt aangestuurd vanuit afdeling Onderwijs & Kwaliteit.

Voor het toetsen van leerdoelen voorziet de opleiding in verschillende summatieve toetsvormen. De opleiding heeft wat het panel betreft duidelijk weergegeven in het toetsplan welke leeruitkomst waar precies en op welke wijze wordt getoetst. Kennisonderwijs wordt in eenheden van 2-4 EC's afgetoetst middels schriftelijke tentamens. Met name in het eerste jaar zet de opleiding in de theorievakken relatief veel MC-toetsen in. Tevens zijn er schriftelijke praktijktoetsen en vaardighedenassessments waarvoor rubrics zijn opgesteld die het panel heeft ingezien. Verderop in het curriculum is ook meer ruimte voor andere (praktijkgerichte) vormen van toetsing.

Het panel constateert dat het aftoetsen van alle leeruitkomsten in relatief veel kleine eenheden weliswaar getuigt van een meer traditionele visie op toetsing, maar dat de opleiding hier expliciet en goed onderbouwd voor kiest en deze visie consequent en degelijk over de hele linie uitvoert. Al met al zijn de gekozen toetsvormen passend bij de aard van de leeruitkomsten en ondersteunen deze het leerproces van de student. De door het panel bestudeerde toetsen en toetsmatrijzen zijn van goed niveau en bevestigen het beeld dat alle leeruitkomsten consequent worden afgedekt en op het juiste niveau worden afgetoetst.

Valide en betrouwbaar

Om de validiteit en betrouwbaarheid van de toetsing te bewerkstelligen heeft de opleiding volgens het informatiedossier verschillende waarborgen ingebouwd. Bij toetsconstructie geldt een zes-ogenprincipe. Een docent (de constructeur) stelt de toets samen en een andere docent (de vaststeller) controleert deze toets met behulp van een checklist en stelt deze vast. Een onderwijskundige doet nog een extra controle. Voor de beoordeling werkt de opleiding met vastgestelde antwoordmodellen (theorievakken) en beoordelingskaders (praktijkvakken). Docenten zijn getraind op toetsbeoordeling volgens BKE-leerdoelen. Mondelinge tentamens en assessments worden door twee docenten beoordeeld. De gesprekken met de docenten en de door het panel bestudeerde toetsen bevestigen deze werkwijze. Met deze keuzes is het panel van mening dat de validiteit en betrouwbaarheid voldoende zijn geborgd.

Studentgerichtheid

Uit het informatiedossier blijkt dat de huidige studenten op alle vestigingen (zeer) tevreden zijn over de toetsing op vakniveau. Het panel waardeert dat de instelling oog heeft voor hoe studenten de toetsing ervaren en dit vanuit kwaliteitszorg regelmatig bevraagt. De klantgerichte benadering van Hogeschool Tio uit zich hier door de student veel tentamenmomenten en herkansingen aan te bieden. Voor studenten wordt voorzien in inzage van gemaakt werk en ze kunnen een gesprek met een docent aanvragen. Als zij het niet eens zijn met de beoordeling kunnen ze schriftelijk en onderbouwd een second opinion aanvragen.

Toetsing stages en afstuderen

Bij de stage en het afstuderen wordt de student volgens de aan het panel aangeleverde Stagehandleiding en Handleiding afstudeerproject beoordeeld op basis van beoordelingskaders die gebaseerd zijn op aan de stage en afstuderen gekoppelde competenties. Tijdens de stage krijgt de student tussentijds feedback en achteraf wordt het stageverslag beoordeeld door de studiecoach die hierin het oordeel van de begeleider van het stagebedrijf meeneemt. Gezien de dubbelrol studiecoach/stage-examinator vroeg het panel zich hierbij af hoe dit zich verhoudt tot de objectiviteit van de beoordeling van de stage. Dit is

geborgd door het volgen van het door de afdeling Onderwijs & Kwaliteit opgestelde beoordelingskader. Het panel heeft vertrouwen dat indien het kader strak wordt gevolgd de objectiviteit afdoende is gewaarborgd.

Toetscommissie en examencommissie

Uit het dossier en de gesprekken komt naar voren dat de toetscommissie een meer vakdeskundige rol heeft en steekproefsgewijs inhoudelijk de toetsmaterialen controleert. Ze rapporteert de bevindingen aan de examencommissie. De controle van alle toetsmaterialen is gemandateerd aan de afdeling Onderwijs & Kwaliteit.

Hogeschool Tio heeft één examencommissie voor alle opleidingen die toezicht houdt op de in het OER vastgelegde procedures rondom examinering. De examencommissie bestaat uit vertegenwoordigers van de vestigingen en een voorzitter en secretaris die werkzaam zijn bij de afdeling Onderwijs en Kwaliteit. Volgens het informatiedossier zijn meerdere leden SKE-gecertificeerd. Er is ook een extern lid dat werkzaam is als advocaat. De examencommissie geeft aan dat deze zal worden uitgebreid met een docent van de nieuwe juridische opleiding. Het panel onderschrijft dit voornemen voor de inhoudelijke aansluiting met het vakgebied en met de doelgroep van de (potentieel kritische) hbo-jurist in spe.

De examencommissie stelt jaarlijks het toetsplan vast, behandelt verzoeken, beoordeelt vrijstellingen en controleert steekproefsgewijs relevante zaken, waaronder resultatenlijsten en toetsmaterialen. Tevens beoordeelt de examencommissie of studenten aan alle voorwaarden voor diplomering voldoen. Het eindniveau van de diverse leeruitkomsten wordt getoetst met behulp van het portfolio van eindwerken. Dit bestaat uit de eindwerken van twee integrale projecten (Bedrijfs crisis en Toga voor één dag), de stage in jaar 2 en het afstudeerproject. Tevens dient de student een verantwoording van de keuzeruimte op te stellen (minor en afstudeerproject) waarin hij dient aan te tonen dat zijn keuze gericht is op zijn toekomstplannen en bijdraagt aan het behalen van de leeruitkomsten. Wat het panel betreft vult de examencommissie haar wettelijke rol naar behoren uit.

Het panel constateert dat de opleiding de visie op toetsing consequent doorvoert, dat het toetshuis goed op orde is en dat de toetsing valide en betrouwbaar is. De examencommissie en toetscommissie vervullen hun rol naar behoren. Dit alles leidt tot de conclusie dat de opleiding voldoet aan deze standaard.

6.11 Graad en CROHO-onderdeel

Het panel adviseert om de volgende graad aan de opleiding toe te kennen: Bachelor of Laws
Het panel adviseert het volgende CROHO-onderdeel voor de opleiding: recht

Afkorting

AD: Associate Degree

BSL: Business Skills leeruitkomst

CROHO: Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs

EC: European Credits

EQF: Europees Kwalificatieraamwerk

Hbo: hoger beroepsonderwijs

NVAO: Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie

OER: Onderwijs- en Examenreglement

PLO: Programmaleeruitkomst

Het adviesrapport is tot stand gekomen in opdracht van de NVAO met het oog op de uitgebreide toetsing van de nieuwe opleiding Hbo-Rechten van de Hogeschool Tio.

Aanvraagnummer: 009214

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
Accreditation Organisation of the Netherlands and Flanders

Parkstraat 83 • 2514 JG Den Haag
P.O. Box 85498 • 2508 CD The Hague
The Netherlands

T +31 (0)70 312 23 00
E info@nvao.net
www.nvao.net